

СЯЛЯНСКАЯ

НИВА

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
Вільня, Палацкая вул. 4. — (Wilno, ulica Polocka 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да
6 гадзіны апрача свята.
Газэта выходзіць раз у тыдзень.
Падпіска на адзін месяц 1 зл., на 3
мес.—2 зл., на 6 мес.—4 зл., на год—8 зл.
Перамена адрэсу 30 гр.

Цана абвестак:
на 1 старонцы 30 грошаў, на 2 і 3 —
25 грошаў і на 4 — 20 грошаў за ра-
лок пробнага друку ў вадняй палосцы.
Жадаючыя іншых абвестак павінны
звярнуцца да Адміністрацыі.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

Выходзьма на зверх!

У папярэднім 24 № „Сялянскае Ніва“ мы казалі, што беларуская сьвядомасьць, беларускі рух абняў шырокія масы народныя. Але абмыліся-б той, хто-бы думаў, што гэтая сьвядомасьць беларуская кожнаму кідаецца ў вочы. Кідаецца яна ў вочы таму, хто знае наш народ. Але чужніку ня лёгка гэтаю сьвядомасьць навет зацеміць (прыкмеціць). Дзіўное зьявішча гэтае выясьняецца тым, што забіты й напалоханы наш народ схваўся сам у сябе; яго вонкавае жыцьцё, тое, дзе ён выступае перад чужнікамі Палякамі або намі, зусім нахшае, як нутранае жыцьцё ягонае. Гэнае (першае) ён паказуе чужому і няпрыязнаму яму сьвету, гэтае (другое) адкрывае толькі людзям бліжнім, зь якімі зьліваецца ў адным пачуцьцю, жаданьню—ідэі. Наш народ, казаў той, як першыя хрысьціяне, жыве ў якіхсь душэўных катакомбах (падземелью). Але ці не пара выйсці з гэтага падземелья? Што нам зь яго за карысьць? Той, хто затаўся із сваёй сьвядомасьцяй, або нічугусенькі ня робіць для беларускае ідэі, дык тады зь яго нямаш жаднае карысьці, або робіць, дык аб ім усё роўна ведае польская паліцыя. Я знаю сялянаў, аб якіх беларускай рабоце ведаюць далей за іхняю воласьць, а тымчасам яны з войтам у воласьці, з паліцыяй, з вучыцьямі і іншымі ўраднікамі стараюцца гутарыць папольску. А паляком толькі гэтага й трэба. Баючыся, каб нашая справа ня выбівалася на зверх, яны, як ходзяць чуткі, забаранілі пісаром і войтам у воласьці, паліцыі, вучыцьям (на т прыяжджомым із Польшчы) гаманіць із народам на беларуску. А мы павінны паказаць, што ня будзем ізь імі гаманіць на чыйсь язык на беларуску. Дальшым крокам будзе заставіць усіх гэтых ураднікаў гутарыць із намі на нашаму; ніхто нас ня можа прымусяць *разумець* польскую мову, як ня прымусяла калісь маскоўская ўлада Палякоў *разумець* намаскоўску і кожны Маскаль, што служыў у Польшчы, мусіў навучыцца папольску. Гаварыць на беларуску трэба ўсюды, як на сяле, так і ў вялікіх мястох нашага краю; дадам, што ў мястох беларускаю мову разумеюць усё як Беларусы (хоць-бы й вярэдкі), так і Жыды.

Не хаваймася з роднай мовай, песняй, не хаваймася зь беларускай кніжкаю і газэтай! Асаблівая павіннасьць беларускага сяляніна напыраць сваю газэту „Сялянскаю Ніву“, адзінаю абароньніцу сялянскіх інтарэсаў.

Гэтакую-ж адкрытаю працу трэба весці закладаючы гурткі Сялянскага Саюзу.

Але гэтага мала. Такая-ж адкрытая адважная праца грамадзкая мае быць пры абіраньню войтаў, валасных радаў і дэлегатаў у павеатавыя соймакі і г. п. Зусім нахшая рэч была-б, каб валасныя рады і павеатавыя соймакі дамагаліся беларускіх школаў. А гэта ўсё

можа лёгка стацца, толькі трэба абіраць людзёў сьвядомых Беларусаў, тых, што рупяцца аб народным дабры.

Гэтак-жа трэба бараніці свае гаспадарскія патрэбы.

Гэта ўсё работа легальная, дазволная законам, дык за яе нямаш чаго баяцца.

Праўда, на гэта можна адказаць, што вельмі часта за найлегальнейшую працу людзёў бяз дай прычыны страшна караюць. Аб гэтым ведама ўсім і гэта ў тэй ці іншай меры будзе датуль, пакуль ня зьменіцца цяперашняя польская палітыка ў адносінах да Беларусаў.

Але трэба ведаць, што адносіны да нас шмат палепшаюць, калі не адзіночныя людзі, а ўсе мы будзем весці яўна і смела нашу працу беларускаю. Там, дзе гэтакая праца ў тэй ці іншай меры вядзецца і адносіны Палякоў да нас папраўляюцца. Могуць за дазволенаю законам працу несправядліва і проці закону караць адзінак, але ня ўсіх людзёў. Гэта было-б немагчыма нашым праціўнікам споўніці.

Мы мусім дабіцца нашай нацыянальнай працы грамадзкай агульнага прызнаньня як у грамадзянства, так і ў улады.

Нашыя праціўнікі, хоць і здзекуюцца над намі, але ў душы лічаць сьвядомых Беларусаў людзьмі сумленнымі і пасьцівым, каторыя спаўняюць сваю народнаю павіннасьць. А калі будзем прадаваці адкрыта, смела, яны будуць адносіцца да нас із павагаю, бо, гэтак працуючы, мы самі сябе паважаем.

Працуючы адкрыта, мы прынамся ўдвай павялічым нашыя нацыянальныя сілы.

Максім Прыгінкі.

З незалежных ад Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры прычынаў **Коопэратыўна-Гандлёвыя Курсы** НА ЯКІСЬ ЧАС АДКЛАДАЮЦА. Аб часе, калі гэтыя курсы будуць, будзе абвешчана.

3 жыцьця Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры.

1. Адзідзелы Інстытуту.

Беларускі Інстытут Гаспадаркі і Культуры ўжо адкрыў 3 акружныя адзідзелы ў:

1) *Вільні, Завальная 7*, з прасторам дзейнасьці на Віленскае ваяводзтва і Лідзкі пав., вылучаючы Вялейскі і Маладэчанскі пав.;

2) *Радзшавічах, Маладэчанскага пав., Заслаўская вул. № 6*, з прасторам дзейнасьці на Вялейскі, Маладэчанскі і Валожынскі пав.;

3) *Наваградку, Карэліцкая вул.*, з прасторам дзейнасьці на Наваградзкае ваяводзтва, вылучаючы Валожынскі і Лідзкі павеаты.

Апрача гэтага борэда маюць быць адкрыты адзідзел у *Горадне* на Беластоцкае ваяв. і ў вадным з местаў у Палескім ваяводзтве (у белар. павеатах) з прасторам дзейнасьці на гэтае ваяводзтва.

Грамадзяне ў справе адкрываньня гурткоў на прасторы Віленскага і Наваградзкага ваяв. павінны звачавацца да свайго адзідзелу, а з Беластоцкага і Палескага звачавацца ў Цэнтралю Інстытуту праз Віленскі адзідзел па адрэсу: *Białoruski Instytut Gospodarki i Kultury, m. Wilno, Zawalna 7.*

II. Арганізацыя Віленскага адзідзелу.

Пры Віленскім адзідзеле маюць быць арганізаваны такія сэкцыі: а) Гаспадарская, б) Школьная, в) Мастацкая і д) Юрыдычная. Ужо цяпер арганізавана сэкцыя выдавецкая.

Хто з грамадзянаў хоча працаваць у вадняй з гэтых сэкцыяў, павінен зарэгістравацца ў Віленскім адзідзеле.

III. Да ведама гурткоў.

Як толькі гурток дастане ад адзідзелу або ад цэнтралі паведамленьне аб залегалізацы гуртка, урад гуртка павінен адкрыць запіс у сябры Інстытуту. Ад уступаючага сябра гурток бярэ 2 залатоўкі (1 з сяброўскае складкі і 1 зал. уступных) і запісуе новага сябра ў асобны назначаны для гэтага шыток, пры гэтым гурток выдае сяброўскі білет. (Сяброўскія білеты друкуюцца і скоро будуць прысланы ўсім гурткам).

Перш-на-перш урад гуртка павінен старацца аб матэр'яльных сяродках, якія апрача сяброўскіх складак могуць ісьці з тэатральных прадстаўленьняў, гульніў і іншых. Дзеля гэтага гурток павінен арганізаваць спектаклі, гуляючы беларускія п'есы (дастаўшы дазвельне ад старасты).

Як толькі зьбірацца трохі грошы, гурток павінен старацца залажыць бібліятэку-чытальню і выпісаць беларускаю газэту.

Гурток наагул мае права рабіць усё, што абнята статутам, за інфармацыямі патрэбнымі трэба звачавацца ў свой адзідзел.

IV. Як адкрываць чытальню-бібліятэку.

Як толькі ўрад гуртка пастановіць адкрыць чытальню-бібліятэку, павінен ён паставіць заяву да стараства гэтакага зместу:

Стараству павету
у

Гэтым маем гонар паведаміць Стараства, што Гурток Беларускага Інстытуту Гаспадаркі і Культуры ў в. . . . вол. . . . пав. . . . адкрывае бібліятэку-чытальню ў вёсцы у доме гр. (прозьвішча гаспадара і №).

У бібліятэцы-чытальні будуць толькі легальныя кнігі і газэты.

Старшыня Ураду Гуртка:
Сэкратар Ур. Гуртка:

№
Дня 1926 г.

Калі ў працягу 2 тыдняў ня будзе ад старасты жаднага адказу, то бібліятэга-чытальня лічыцца залегалізаванай.

У. Аб зборках гурткоў.

Аб усялякіх сходах (зборках) агульных гурткоў, урад гуртка павінен за некалькі дзён да сходу паведаміць аб гэтым сваю валасную паліцыю, падаючы ёй такую заяву:

Камэнданту пастарунку паліцыі

..... воласці

у

Гэтым паведамляем, што дня

сёлета ў .. гадзіне ў кватэры гуртка адбудзецца агульны сход гуртка з наступным парадкам дня:

- 1) Выбары ўраду гуртка,
- 2) Бягучыя справы.

(Напісаць той парадак, які праектуецца).

Старшыня Ур. Гуртка:

Сэкрэтэр Ур. Гуртка:

Дня .. 1926 г.

№

Паседжаньні ўраду гуртка могуць адбывацца без паведамленьня паліцыі, калі толькі ўрад захоча.

З УСЯЕ БЕЛАРУСІ.

Із Заходняе Беларусі.

Суд над Беларусамі.

9-га жніўня Акружны Суд у Вільні меў разглядаць справу 33-х Беларусуў із Наваградчыны. Як даўно ўжо ёсьць звычай, вінавацаў іх у камунізьме і розных праступках проці польскага гаспадарства. Справа выглядае вельмі разьдзьмуханай. Дзеля таго, што не зьявіліся ўсе сьведкі, справа адложана.

У Глыбокім беларуская школа із сяма адзьдзеламі.

8 жніўня Галоўная Управа Т-ва Беларускае Школы паставіла заместа праектаванай гімназіі адчыніць у Глыбокім прыватную школу беларускаю із сяма адзьдзеламі. Гэтая школа мае на лета (к наледзьцю) ператварыцца ў гімназію. Адзначаем, што гэтакое разьвязаньне пытаньне зусім нормальнае. Тыя дзеці з бліжшых да Глыбокага мясцовасьцеў, што маюць вучыцца сёлета ня вышэй як у 3 клясе гімназіі, няхай сьпяшаюцца ў гэтую школу.

Дзіўное злучэньне.

Нядаўна сталася злучэньне польскае нацыянальнае царквы з праваслаўнаю царквою ў Польшчы. Злучэньне гэтае вельмі небясьпечна для праваслаўных Беларусуў. Аб гэтым дамо стацьцю ў наступным № „Сял. Нівы“.

Лісты.

Якая адміністрацыя пануе на нашых землях, як адбываюцца суды над Беларусамі — ярка паказуе нам наступное здарэньне.

У Наваградзкім лясьніцтве быў лясьнічым нейкі Дуброва Красінскі; жыў ён у вёсцы Магілініцы. Добры майстра да вышэйкі і вечарынак, ён

надта часта бываў у гасьцёх на чарку гарэлка і каўбасу ў суседняга мельніка вёскі Сімкова, Міхася Чамярэўскага; сюды прыходзіла кумпанія, каб пабалаваць з шаноўным панам: ведама, што з лясьнічым мужыку трэба жыць у згодзе, каб ня было дарэмных пратаколаў і судоў.

Улашчаны шчодра пан лясьнічы ў пачуцьці свае магутнасьці пачаў сялянам абяцаць месцы лясьнікоў; за гэта загадзя браць падарункі. З аднаго Шчоткі, узяў грамафон, з другога, кажух, кажух і залатоўкі, але ведама месца было толькі аднаму — грамафон не перамог.

Пакрыўджаны сабебнік грамафона, селянін Шчотка, зьвярнуўся да лясьнічага Дуброва-Красінскага, каб той аддаў яму назад грамафон. Бачачы такую справу, лясьнічы адказаў Шчотцы, што дарма грамафона ня браў, а купіў у яго за грошы.

Тады селянін Шчотка падаў лясьнічага Дуброва-Красінскага ў суд, вылажыўшы ў судзе ўсю справу за што і як ён аддаў лясьнічому грамафон і на гэта прадставіў некалькі сьведка.

Паміж гэтых сьведкаў быў выстаўлены сьведкаю і Міхась Чамярэўскі.

На судзе сьведкі давалі, што лясьнічы Дуброва-Красінскі за грамафон не плаціў, а ўзяў ад Шчоткі падарункам (лапан, хабар) за абяцаную пасаду лясьніка, якой Шчотка не дастаў.

Судзьдзя пакою ўсіх сьведкаў забракаваў з прычыны быццам радні сьведка да Шчоткі, а разам адклікаў і сьведку Чамярэўскага з тае прычыны, што Чамярэўскі хрысьціў дзіця ў Шчоткі. Гэтакім парадкам Дуброва-Красінскі ад суду выкруціўся, але-ж трэба адзначыць, што сам лясьнічы, як-бы гэта належыла ўрадніку, скаргі ў суд за зьявагу на Шчотку не падаў.

Справа гэтая гэтакім парадкам была ліквідавана, а пан Дуброва-Красінскі пачаў імсьціцца і жалюбіць і сьведкам. На Шчотку і Чамярэўскага рабіў пратаколы, што быццам яны кралі дровы. Па пратаколу лясьнічага Шчотка быў асуджаны на месяц турмы, але пасья пусьціў пагалоску, што калі Шчотка перапросіць яго і пагодзіцца і, значыцца, аб грамафоне забудзецца, то ён яго ад турмы аслабодзіць. Як ведама, і запраўды суд быў скасаваны і Шчотка ў турме не сядзеў.

Але-ж далей пачынаецца цікавая гісторыя з Чамярэўскім.

Некалькі разоў Дуброва-Красінскі падсылаў да Чамярэўскага пасланцоў, каб Чамярэўскі перапрасіў яго і пагадзіўся і што пратакол ён пасья гэтага скасуе, але Чамярэўскі, будучы Богу душой віны, паставіў ня йсьці на гэты глум, а чакаць справядлівасьці суду.

Вызваны ў суд, Чамярэўскі давёў у судзе „alibi“, бо ў той дзень, у які паказана ў пратаколе, што ён краў скарбовыя дровы, ён быў у Наваградку і плаціў падаткі, пры гэтым трэба ведаць, што з доваду лясьнічага, ён злавіў Чамярэўскага ў дванаццаць гадзінаў днём, гэта значыцца, як раз як Чамярэўскі быў у м. Наваградку.

Справа засталася не ў карысьць лясьнічага Дуброва-Красінскага і лясьнічы парушыў справу нанова.

І вось, папаўшыся ў сваім довадзе, цяпер пры разгляду дзела другі раз лясьнічы ўжо паказаў, што злавіў Чамярэўскага ў пяць гадзінаў нараніцы; жадных сьведка прадставіць ня мог.

Гэтакім парадкам на падставе толькі галаслоўнага доваду лясьнічага судзьдзя даў Чамярэўскаму адзін месяц турмы, пры гэтым трэба ведаць, што лясьнічы ня надта знаў свой абход, бо тое месца, дзе быццам ён злавіў Чамярэўскага, улетку няпраезднае з прычыны балотнага багна.

Гэты суд адбыўся ў м. Уселябе 19 лістапада летась, а 20 лістапада адвакат Чамярэўскага падаў заяву ў Наваградзкі Акружны Суд аб выданьні копіі пастановы гэтага суду для падачы касацыі.

З Чамярэўскага патрабавалі каўчы—100 за-

латовак (злотых), якія ён таго-ж 20-га лістапада ўнёс у мясцовую скарбовую касу, бо яго ад раз-уж пасья суду хацелі пасадыць у вастрог і далі тры дні часу на заяву (паданьне) аб копіі пастановы суду.

Пры падачы ў Акружны Судзе 20 лістапада заявы аб копіі пастановы суду сэкрэтэр Акружнага Суду, здаецца Адамовіч, сказаў Чамярэўскаму, што копію ён дастане праз воласць у свой час. Тым часам копіі суд ня высьлаў і Чамярэўскі некалькі разоў быў у гэтага сэкрэтэра Акружнага Суду каральнага адзьдзелу, просячы каб ён барджэй выдаў гэтую копію для паданьня касацыі, але сэкрэтэр чамусьці ўсё адцягваў і копіі ня выдаваў. Які-ж быў здзіў Чамярэўскага, калі замест копіі вась гэтымі днямі зьявіўся да Чамярэўскага камандант пастарунку каб узяць ў турму на адсудку кары. Ніякіх довадаў у Чамярэўскага ня прымаў і павёў яго ў Наваградка.

Тады Чамярэўскі кінуўся сам у Акружны Суд да таго самага сэкрэтэра, здаецца пана Адамовіча, з пытаньнем і скаргаю, чаму ён яму ня выдаў копіі пастановы суду ў яго справе і цяпер яго ц гнуць у турму. Але тут сталася ня чувае ў судовай справе, тым болей Акружнага Суду, здарэньне, сэкрэтэр катэгорычна заявіў, што жаднага паданьня (заявы) ад Чамярэўскага ў суд не паступала і ніякія довады Чамярэўскага, што паданьне свае ён злавіў яму самому ў рукі 20 лістапада, сэкрэтэру не памагалі. Тады Чамярэўскі хапаючыся за саломіну, каб не ўтапіцца, зьвярнуўся да пісца адваката Аляксюка, п. Мюскевіча, які бачыў, будучы ў Акружным Судзе 20 лістапада, як Чамярэўскі сваю заяву падаў сэкрэтэру Акружнага Суду і вась гэты Мюскевіч разам з Чамярэўскім пайшлі йзноў у Акружны Суд і пасья войстрай спрэчкі Мюскевіча з сэкрэтэрам Акружнага Суду Мюскевіч сам знашоў заяву Чамярэўскага ў свой час запісаную 20 лістапада ў дзеньнік. Але-ж пасья гэтага цягнулася яшчэ тры дні і тры дні Чамярэўскі хадзіў пад штыхом паліцыянта, пакуль яго звольнілі ад турмы і йзноў абяцалі выдаць копію пастановы.

Дык вась які парадкі пануюць у каральным адзьдзеле Акружнага Суду пад рукою такіх сэкрэтэраў паноў Адамовічаў і як лёгка на'т і ня беднаму Беларусу дабіцца праўды. А што-ж рабіць беднаму, які цягаецца ў суд на 40—50 верстаў ад Наваградка? Папрабуй, мужычку, найсьці праўду ў такога сэкрэтэра!

Чым уся гэтая справа кончыцца надта цікава?

Наваградзкі.

З Радавай Беларусі.

Маскоўскія чарнасоенцы і сьвядомасьць сялянства.

Нядаўна ў „Савецкай Беларусі“ і „Звезде“ быў надрукаваны ліст якогась „Белорусса“ з Полацку пад назовам „Вражда из за языка“. „Белоруссам“ аказаліся два старыя маскоўскія чарнасоенцы: „статскі совѣтник“ Пігулеўскі і „присяжной переводчик“ (ён жа „пісьменьнік“) Пшчолка. Яны даводзілі, што беларусізацыя не патрэбна і навет шкодна, бо... беларускі народ ня любе роднае мовы і не разумее яе.

З боку беларускага быў дадзены на гэтую правакацыйную ману, хоць не заўсёды так удачны, як-бы хацелася, але даволі энэргічны адказ. Напасьледак найлепшых адказ даю само сялянства. З прычыны шостых угодкаў вываленьня Менску ад Палякоў сяляне Расонскага раёну, Полацкае акругі падалі заяву ў Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Беларускае Рэспублікі. Заява надрукавана ў № 155 „Савецкае Беларусі“. У гэнай заяве сяляне паміж іншым кажух: „вышла з вэкавечнага падняволья беларуская мова, мова ха-

З падарожных зацемак.

(Успаміны).

Па скончаньню годнае ўнівэрсытэцкае працы, мне пашчасьціла на летні час выехаць з надзвычайна дымнае, хоць і залатое Прагі (як завуць Чэхі за яе мінуласць і хараство) — на правінцыю Чэхаславацчыны.

Ніколі я не адчуваў гэтак рэзка розніцу ў паветру места і правінцыі як у гэты раз. Дый ня будзе дзіўным чаму, калі прадставіць сабе сталічную Прагу, як прамысловы цэнтр із сотнямі першае велічыні хвабрыкаў, заводаў, вузлом чыгунак, дзясяткамі тысячаў аўтамабіляў, якія ўсе разам даюць хмары дыму і газы, ахутуючы літэральна ўсё. Навет па ад'ездзе 3—5 станцыяў, на далачыні 25 і болей кілёметраў, нельга разпознаці места за дымам. І вась выехаўшы, у першыю праз адчыненае вакно ў вагоне бачыш чыстае неба, адчуваеш сьвежае паветра і сонца, кідаючае касулькі, не здаецца ўжо цёмным дыскам.

Пазіраеш у вакно...

Чэскі масьці. Гарыстая мяісцовасьць з стромістымі скаламі спускаецца да даліны ракі Лабы (Эльбы) ў усходнім кірунку; кавалкі культурнае вырабленае ральлі, штучны лес і раськіданыя вёсачкі, робяць малюнак — краявід падзвычайна ха-

рошым і навет романтичным. Абачыўшы лес мімавольна думка перакідаецца на прыраўнаньне з магутным лесам беларускім. Пераносіцца думкай у далёкую ў прасторы, але так бліскую ў думках, Вацькаўшчыну.

Калыханьне і аднатонны грукат колаў цягніка вабіць яшчэ далей да развагі і борзда зусім аддаецца думкам — успамінам.

Устае перад вачыма ў сіню ахутаная Беларускае пушча, балоты і лясы Беларусі з іх таёмнай чароўнай музыкай, родныя вёскі... Залятаеш думкай у сялянскую хату і бачыш там тое непрагляднае гора, якое апанавала селяніна. Хочацца памагчы яму ў ягонай гаротнай працы, праліць сьвятло навукі; хочацца хоцацца за права і праўду. Верыцца, што час навароту да роднага карэньня народнае гущы борзда настане...

І разам з песьняром Якубом Коласам кажаш:

„Мой родны кут, як ты мне мілы,

Забывць цябе ня маю сілы...

...К табе я ў думках залятаю

І там душою спачываю.“

А малюнкі — краявіды перад вачыма праносяцца; думкі-ж лятуць і лятуць...

Цягнік спыняе свой шпаркі бег і задзержуецца. Думкі адразу абрываюцца, ад каламасы, што заўсёды пануе на болей-меней значнейшых сталіцыях. Уваходзяць новыя падарожныя ўжо ў

пераважнай большасьці сяляне. З выгляду яны дужыя, мужныя і таўстыя; добра і чыста апранутыя.

З нямецкаю спакойнасьці, разсядаюць на свабодных мейсцы ў вагоне й каратаюць падарожны час чытаньнем газэтаў, або праз скарасьпепае падарожнае знаёмства, гутаркаю. У пмат каго з іх можа пабачыць сакольскія значкі. Гэта сябра магутнага чэскага сакала.

Сакольская арганізацыя, гэта найвялікшая арганізацыя духовага й фізычнага ўзгадаваньня, якой Чэхі галоўна прычыніліся да незалежнасьці Чэхаславацчыны. Ідэю саколства добра зразумелі ейныя закладчыкі: Тырш і Фюгнэр у пачаю другога паловы 19 стагодзьдзя, а лічба сакалоў і саколак даходзіць да 500 тысячаў. Гэтакім парадкам саколства гэта народнае апалчэньне.

Чуецца гутарка аб Усесакольскім зьлёце ў 1926 годзе, аб адчыненьні найвалікшае сакольні Тыршовай.

— Выбачайце калі ласка, вы Русы? — чуецца пытаньне сядзячага сталага Чэха.

— Не ня Русы, а Беларусы, — адказую я.

— Калі Бела-русы — кажа Чэх, націскаючы на другую палавіну гэтага слова — дык значыцца й Русы.

Як усюды заганіцаю, так і ў Чэхаславацчыне нам вельмі шкодзіць назоў „Беларус“. Людзі

моў, мужыкоў, як яе абзывалі верхаводзячых з пануючых нацыяў.

У нашых сёлах, вёсках, на хутарох, пачалі, як грыбы пасля цёплага дожджыку, расьці школы і наагул культурныя ўстановы, дзе праца й абслугаваньне жыхарства праводзяцца на роднай, матчынай мове...

„Усе гэтыя дасягненні здабыты дзякуючы правільнаму разьвязаньню нацыянальнага пытаньня радавай уладай, грунтуючыся на палітыцы камуністычнай партыі.

Шэсьць год, як нас прызналі за людзей. Саветская ўлада будзе новаю вольною Беларусь, адраджае загнаную культуру й гаспадарку...”

„Але яшчэ ёсьць і такія, якім усё гэта агідна, якія любяць „нашу Вялікарусыю“ і ня хочуць прызнаць другіх людзей. Яны нашу мову называюць „мешанінай з розных сартоў мукі“, у якой найбольшая частка расейскага сорту, нашу культуру — „мужыцкай культурай“. Нам прыходзіцца чытаць і чуць такія думкі навет у газетах. Мы прэтэстуем проці такой „праўды“, лічачы, што гэта ізноў спробы зьдзекавацца над працоўным народам, што цяпеў зьдэкі стагодзьдзямі“.

Да заявы прыкладзена на 42 лістох 3.065 сялянскіх подпісаў.

Жыдоўская каленізацыя.

Зараз існуе 146 жыдоўскіх сельска-гаспадарчых калектываў, якія маюць 14.755 дзесяцін. Гэта апроч жыдоўскіх сельска-гаспадарчых пасёлкаў. Усяго да 1926 году на сельска-гаспадарчую працу перайшло 22.881 жыдоў. У 1926 годзе на зямлю будзе пасаджана яшчэ 750 сем'яў.

Ува ўсіх жыдоўскіх сельска-гаспадарчых калектывах узяты курс на выдзеньне культурнае гаспадаркі, шмат дзе ўжо ўтвораны малочныя і сьняварныя гаспадаркі і ўтвараюцца падсобныя сельска-гаспадарчыя прадпрыемствы.

„Саветская Беларусь“ № 155.

„Беларусізацыя“.

Як салодка жыцьца беларусаведам у Радавай Беларусі. Здаецца каму, каму, а беларусаведам павінны жыцьца добра тамака, дзе сам урад і ўрадавая партыя праводзіць беларусізацыю. А тым часам, хто-бы гэтак думаў, дык вельмі абмыліўся-б, бо ёсьць наадварот. Ёсьць мноства фактаў, што маюцца беларусаведы шмат гарэй за іншых. Як прыклад, прыводзім ліст із Слуцка, надрукаваны ў 155 № „Сав. Бел.“. Вось ён:

„Вучыцель М., як выкладчык беларускае мовы, працаваў штодзённа болей месяца на другіх курсах па перападрыхтоўцы працаўнікоў міліцыі. За гэтую працу яму па стаўках саюзу треба было дастаць 60 рублёў.

Кончыліся курсы. Пашоў М. да начальніка міліцыі па грошы, пэўны, што яму заплацяць усё без адмовы. Як-жа ён здзівіўся, калі начальнік адказаў, што няма сродкаў, і М. можа за сваю працу дастаць толькі 30 рублёў. Як ні стараўся М. пераканаць начальніка, што гэта несправядліва, што аб гэтым треба было гаварыць раней, што за працу на першых курсах яму-ж заплацілі па стаўках саюзу, нічога ня вышла. Начальнік быў цвёрды, як скала.

Пасья гэтага М. астаўся адзін паратунак — прасіць у саюзе абароны сваіх інтарэсаў. Саюз заступіўся за свайго сябра і прапанаваў начальніку выплаціць па стаўках.

Гэтым часам стары начальнік выехаў на другую працу. Калі М. зьявіўся да новага начальніка, то той набавіў сьпярга 10, а потым яшчэ 5 рублёў. М. не згадзіўся на такую прапанову і патрабаваў поўнага разлічэння. Начальнік нейкі час адмаўляўся тым, што няма сродкаў, а потым прапанаваў узяць пакуль што 45 руб., а астачу, 15 руб., у канцы месяца. М. згадзіўся на такую прапанову.

неасвядомленыя аб нашай нацыянальнай самабытнасьці судзяць аб нас паводле аднаго назову, дык і разумеюць нас як якусь прычэпку да Маскалёў. Треба доўга паясьняць, даводзіць, што падобных прыпадкаў, калі два ці некалькі народаў маюць падобныя або аднолькавыя імёны, ёсьць шмат (Сэрбы лужыцкія і Сэрбы балканскія, франкцы — часьць нямецкага народу і Франкі, Французы і г. д.), каб пераканаць гэткага змыленага назовам чужніка аб асобнасьці нашага народу. І тутак, мусіць у тысячны ўжо раз, прышлося рабіць тое самое. Паясьніўшы аб назовах, указалі на нашу асобнасьць антропалёгічнаю, вынікаючаю зь яе языковаю і этнографічнаю ды на слаўнаю гісторыю нашага народу. Закончылі аб лічбе нашага народу і прасторы, займаным ім. Даведаў ў апошку, што Беларусі (ці начай Крывічоў) ёсьць ажно дванаццаць мільёнаў, наш спадарожнік ускрыкнуў: „Дык вы можаце быць незалежнымі!“.

Мы пацвердзілі, што бясумлеву з часам і будзем мець свае незалежнае гаспадарства. І, даўная рэч! посьле гэтых слоў Чэх, горды із свае незалежнасьці, пачувае сябе роўным з намі і бліжкім нам.

Ён устае, дзякуе за інфармацыі і прадстаўляецца загадчыкам школы Ф. Ст.

Прайшоў месяц.

М. ізноў падаў заяву, каб яму выплацілі астачу. На другі дзень ён зайшоў у гаспадарчую частку міліцыі па грошы. Там яму з усмешкай паказалі заяву з ляконічнай рэзальюцыяй начальніка „Нет сродков“.

Гэта яшчэ раз паказала М., што яму прыдзецца не адзін раз схадзіць у міліцыю па запрадаваньня грошы. Каб як небудзь пакончыць з гэтай валакітай, М. падаў другую заяву ў саюз.

Што будзе далей, пакуль што няма ведама.

Цікава толькі адно: няўжо так цяжка адшукваць усяго 15 руб., каб разлічыцца з вучыцелем за яго працу? П. А.“

Беларусы у Лацьвіі.

Беларускі Адзъдзел узноўлены.

Кабінэт Міністраў 28 ліпеня разгледзіў пытаньне аб аднаўленьні дзейнасьці Беларускага Адзъдзелу пры Міністэрстве Асьветы.

Пастаноўлена дзейнасьць Беларускага Адзъдзелу зараз-жа аднавіць.

Пытаньне аб заўсёдным кіраўніку Беларускага Адзъдзелу, як і папярэдняму Міністар Асьветы беларускай дэлегацыі 30 чэрвіня, будзе разгледжана асобна. Часова спаўняючым абавязкі кіраўніка Адзъдзелу назначаны дзелавод Адзъдзелу грам. Г. Плыгаўка.

Большасьць латыскіх газетаў вітаюць узнаўленьне Беларускага Адзъдзелу.

І мы, забітыя Беларускага Адзъдзелу ў Лацьвіі і хочам лічыць яго знакам павароту ў другі лепшы бок лацьвійскай палітыкі ў адносінах да Беларусаў. Ня можа быць сумлеву, што патрэбы Латыскага й Беларускага Народу вымагаюць прыязных адносінаў паміж імі. Нягода а тым балей перасьледаваньне аднаго другім маглі-б прывесці ў будучыні да згубы абодвух.

Пераклад беларускіх вершаў на латыскаю мову.

Шчыры прыцель беларускі, латыскі паэта Ян Райніс пераклаў некалькі беларускіх вершаў на латыскаю мову. Вершы надрукаваны ў 2-х нумароў газеты „Jaunakas Zinas“.

Уцекачы з БСРР.

Нядаўна пераз лацьвійскаю граніцу перайшлі з Радавай Беларусі грам. К. Сьцяпура і М. Прохараў. Абодвум лацьвійскі ўрад выдаў эмігранцкія т. зв. нанэнаўскія пашпарты.

К. Сьцяпура 31.VIII. паехаў пераз Нямецчыну ў Прагу. М. Прохараў зьбіраецца ў Францыю.

НАВІНЫ.

— Папраўка. У „Навіны“ 24 № „Сял. Навы“ у зацемцы „Што будзе з Паўлюкевічам?“ з карэктарскага недагляду сталася прыкрая абмылка; заместа:

„Іншы вайвода пэўне захоча дзяржаць Паўлюкевіча“, мае быць: „Іншы вайвода пэўне не захоча дзяржаць Паўлюкевіча“.

— Канфіскацыя беларускае газеты. Камісар Ураду на м. Вільню канфіскаваў № 5 „Народнае Справы“.

— Беларускае веча ў Вільні было 8 жніўня. Прамаўляў пасол Б. Тарашкевіч і мелі прамаўляць паслы С. Рак-Міхайлюскі і Шапель, але раней чым да гэтага дайшло, паліцыя веча разгнала. Арыштаваны В. Радзюк, Сьвецкі, Шэрэ-

— Адкуль і куды едзеце? — пытаецца нас, ізноў сядучы на месца.

— Ды вась і самі добра ня ведаем, пакуль што ў Нямецкі Брод, а там пабачым. Наагул едем падыхаць чэскім паветрам вясковым — адказуем на пытаньне.

— Ах, вась як! Але Нямецкі Брод гэта-ж таксама досыць вялікае места, хоць самое па сабе цаволі цікавае, але я радзіў-бы ехаць да мяне ў Прыбыслаў (Przibyslav), 2 станцыі далей. Я дужа рады мець гасьцей і пакажу вам усе асаблівасьці нашае ваколіцы.

Мы згаджаемся і едем у Прыбыслаў. Яшчэ 2 гадзіне дарогі. Ізноў гутарка.

— Ну, дык як-жа вам падабаецца наша матухна Прага?

— Прыгожая хоць і дымная. Недарма яе гэтка пісьменьнікі і мастакі як Шатобрыян, Гётэ, Жорж Занд ды інш. прызналі даўно найхарошым месцам у Эўропе.

— Але, але. Харшая, але дымная, гэта ўсе кажуць. Але гэта пасьледкі палітыкі аўстрыяцкага ўраду, які пабудаваў хвабрыкі ў цэнтры места. З часам гэтую бяду паправім. Аглядалі Градчаны (старадаўны замак), Вышаград, Каралёў мост і наагул старавечнасьці? — пытаецца далей. — Ну ведама, ды і ня толькі гэтыя памяткі старавечнасьці, але й музэй ды іншыя новыя асаблівасьці.

шнеўскі і якісь сталяр. Учасьнікі веча, каторыя складаліся блізу з адных віленскіх работнікаў, горача віталі беларускіх паслоў. Народу на веча было звыш тысяча.

— М. Байкаў і М. Гарэцкі. Практычны раіска-беларускі слоўнік, выданьне 2-ое выпраўленае і дапоўненае. Дзяржаўнае Выдавецтва Беларусі. Менск. 1926. (190 балонак, прыблізна 20.000 словаў, цана 1 рубель).

— Помогі безработным інтэлігентам. На гэтых днёх Фонд Безработцаў ў Вільні пачне прыймаць заявы на помогі безработным інтэлігентам.

† Памер ксёндз-Ліцьвін Антоні Шылініс — прыцель беларускі.

Нядаўна ў Дзьвінску памер кс. Антоні Шылініс. Нябошчык належыў да тае значнае часткі літоўскае інтэлігенцыі, што шчыра Беларускаму спагадае. Але кс. Антоні Шылініс ня толькі спагадаў, Ён прыймаў актыўнае ўдзяньце ў беларускім руху, бо выкладаў пабеларускаю рэлігію ў Беларускай Гімназіі ў Дзьвінску, а так сама ў Дзьвінскай мэтавай школе Беларускай. Выкладаў у гэтых школах ад пачатку іх быцьця ажно дагэтуль. Глыбокая памятка аб набошчыку асталася ў сэрцах дзьвінскіх Беларусаў, асабліва ў ягоных вучаньнікаў. Усюды і заўсёды, як і апошні раз на акце абітурыентаў, казаў Ён: „Дзеці, ня чурайцеся свайго роднага, бо памрыце!“

У панядзелак 21-га ліпеня ў 6 гадзінаў увечары быў пахоў кс. Ант. Шылініса. На смутнае развітаньне зь нязьменным прыхільнікам беларускага народу забраліся дзеці беларускае пачатковае школы, вучаньнікі Беларускае Гімназіі, вучыцельства і беларускае грамадзянства м. Дзьвінску.

За магілай ішла шмат тысячная таўпа народу. На магілу ўзложена 7 вяноў ад розных беларускіх арганізацыяў. З прамовамі выступалі А. Якубецкі і У. Гусарэвіч.

Друкуючы гэтаю, хоць спозьненаю, вестку, рэдакцыя «Сял. Навы» ня можа ня прылучыцца да смутку, які ахапіў Беларусаў-Дзьвінчан з прычыны сьмерці нашага дарагога прыцеля, бо іхні смутак ёсьць агульна-беларускім смуткам. Сьпі-ж супакойна, Прыцелю наш, а Беларусы ніколі не забудуцца Цябе, як не забудуцца й Твайго братняга нам Народу Літоўскага.

Із заграніцы.

Камуністычны антысэмітызм у ССРР.

Аб гэтакім антысэмітызьме (ненавісьці да Жыдоў) наказуе газета «Рулъ». Паміж іншым звольнены із займаных урадаў гэтка Жыды: дырэктар прамысловага сындыкату Аўстрых, камісар Пячэрскі, старшыня акружнага спаўняючага камітэту Віцебскага Гольдман, дырэктар тэкстыльнага сындыкату ў Маскве Лапідус, дырэктар маскоўскага земляробскага трэс-

Пачынаецца цэлая лекцыя чэскае гісторыі. Вучыцель апавядае аб Яне Гусу, Яне Жыжцы, Камянскім, Палацкім, Даброўскім, Іраску, Гаўліцку, Масарыку ды інш. Час праходзіць, мы блізімся да канца нашага падарожжа.

Вось мы ў Прыбыславе, на самым усходзе Чэхіі й граніцы Моравы.

Маленькае гістарычнае места, вядомае з бітваў гусіцкіх, дзе памер Жыжжа, перамогшы перад тым нямецкае войска, высіцца на невялічкай гары. Налічае да 3 тысячаў жыхараў.

Рэчка Сазава, якая завіліста цячэ ў нізе скалы, штучны лес, дарогі высаджаныя садовымі дрэвамі, культурныя палі, робяць места й ваколіцы вельмі харошымі.

Гэта тыпічнае чэскае местачка. Касьцёл, музэйі краёвы, школа, кіно-тэатр, вась галоўныя асаблівасьці, якія адразу кідаюцца ў вочы незнаемому падарожніку; якія можна борада агледзіць, але якія ня ўсё яшчэ гавораць аб тутэйшых людзях і іх жыцьцю. Каб пазнаць тое жыцьцё, треба пажыць якісь час гэтым самым жыцьцём.

Мікола Іль—іч.

(Далей будзе).

ту Гольдштэн, дырэктар аканоміцкага адзядзелу найвышшай рады краёвае гаспадаркі Штэйні і інш. Гэтае звальненне ставіць у сувязь із опозіцыйным рухам у камуністычнай партыі. Бо кіраўнікі опозіцыі Зіноўеў, Каменеў, Троцкі, Радэк, Лашэвіч, Беленскі, Шапіра і інш.—Жыды, затое сярод цяперашніх кіраўнікоў большасці камуністычнай партыі Сталіна, Бухарына, Рыкава, Калініна, Камарова і інш. няма ніводнага Жыда.

Каменеў аддалены.

Пацвярджаецца вестка, што бальшавіцкі цяпер опозіцыйны камісар Каменеў аддалены із становішча камісара гандлю.

Француска-гішпанская ўмова.

Францыя імкнецца зрабіць із Гішпаніяй умову, якую нядаўна з Гішпаніяй зрабіла Італія. Дзеля гэтага спадзяюцца, што Францыя паможа Гішпаніі заняць у Лізе Народаў заўсёднае мейсца. Шалякі крыўдуць, што Францыя меней рупіцца аб сваёй саюзніцы Польшчы, як аб Гішпаніі. І няма дзіва, Польшча ўжо пасьпела даволі дадзець сваёй апякунцы.

Вялікая навалніца ў Ньюёрку.

Зь Ньюёрку (Паўночная Амэрыка) накіруюць, што тамака надовячы была вялікая навалніца. Звыш у 100 будынкаў стрэліў пярун. Вада ўварвалася ў падземныя злезныя дарогі, дзеля гэтага едучых агарнуў жах. Тысячы людзей мусілі пакінуць вагзалы.

Гаспадарскі адзядзел.

Пазыкі на лепшае насенне.

Земляробскі Банк (Bank Rolny) асыгнаваў пазыку для земляробаў на куплю лепшага насення на восень. Можна пазычыць толькі гэтулькі грошай, каб пакрыць розніцу ў цене між лепшым збожжам на сяўбу і звычайным збожжам на хлеб. Можна пазычаць у банку грошы на 14—16 годніх працэнтаў—праз сельска-земляробскія коопэратывы, валасныя касы, земляробскія гурткі і прыватныя фірмы насенныя, плацячы надвышчу вартасці вэксам.

Дамагайцеся, гаспадары-Беларусы, банк мае павіннасць даць вам гэтую пазыку.

Скасаванне незаплачаных падаткаў.

Як наказуюць варшаўскія газеты ў найбліжэйшых днях міністар выдасць загад, паводле каторага будуць скасаваны незаплачаныя падаткі тых, што згалелі з прычыны гаспадарскага крызісу.

Адпаведныя спіскі гэтых плачальнікаў будуць рабіць прафэсійнальныя арганізацыі і перасылаць скарбовым урадам, каторыя будуць канцальна пастанаўляць каму мае быць скасаваны незаплачаны падатак.

Такса на пасьбішча.

Дырэкцыя дзяржаўных лясоў аб'явіла таксу за пасьбішча на тэрыторыі дзяржаўных лясоў дырэкцыі Белавескай. Паводле гэтай таксы за адну штуку рагатай жывёлы звыш 2 год — плаціцца 1 зал., за штуку ад паўгоду да 2-х—50 гр. і ад цялят да паўгоду плаціцца 25 гр. Гэтыя цэны адносяцца да надлясьніцтваў: Белавескага, Бродскага, Берасцейскага, Дэрэчынскага, Дрогічынскага, Гайноўскага, Ялоўскага, Каргуз-Вярэскага, Кобрынскага, Калпеніцкага, Косаўскага, Каралеўскага, Лесьнянскага, Маларыцкага, Нарэўзоўскага, Наваградзкага, Ружанскага, Слбнімскага, Старэнскага, Свіслацкага, Шэрэшэўскага, Вядуціцкага, Ваўкавыскага, Здыцяльскага, Ягайлоўскага, Апчэнскага, Рудзкага. Надлясьніцтва: Ганцэвіцкае, Любешанскае, Лунінецкае, Аздаміцкае, Пінскае і Белацальковіцкае—плаціцца за штуку больш 2-х год 50 гр., ад паўгоду да 2-х—35 гр.

ЛІСТ ДА РЭДАКЦЫІ.

Пранцішка Кандратовіча, што жыве ў м. Вопсе, Браслаўскага павету.

У „Сялянскі Нів“ № 23 з 31 ліпня сёлета года на апошняй балоне пад назовам „Жарты ня жарты, а грошы гані“ была надрукавана вестка, што Пятрашкі Пётра зь вёскі Мядзюкі, сакрэтэр касы ўзаемнага паверу (Kasy Spółdzielczej) ў Вопсе, які бы падрабіў вэксалі на маё імя на 1.300 зал.

Дзеля праўды я, Пранціш Кандратовіч, прызнаюся, што запраўды мне Пятрашкі пазычыў 1.300 (тысяча трыста) залатовак і што я, Кандра-

товіч, запраўды падпісаў вэксалі на суму тысяча трыста залатовак, каторую суму і забавязуюся аддаць Пятру Пятрашкі і што жадных прэтэнзіяў ня маю да Пятрашкі.

Пранцішак Кандратовіч.

Ад Рэдакцыі: Подпіс Пранцішка Кандратовіча пасьведчыў войт Вопсаўскай воласці.

НАШАЯ ПОШТА.

Гр. Ліску Раману. У Вашай просьбе прысылаць газету не пададзены адрэс.

Гр. Казеку Язэпу. Ня можама Вам памагчы перш-наперш затое, што апісалі сваю справу ня поўна і ня ясна.

Гр. Вацлаў Околю ў Новага Пагосту: Вашага лісту ня друкуем, бо вы не напісалі свайго адрэсу і прозьвішча Вашага ня можна добра прачытаць. Апроч таго пішэце лісты прам, а не алавіком.

Гр. Ануфры Кохан з Лук: Газету Вам будзем пасылаць акуратна, чытайце іншым і пастарайцеся знайсці на яе падпішчыкаў.

Гр. М. Запольскі із Сербіі: „Мешаніну“ дасталі; што можна будзе зь ёю зрабіць, адкажам у наступным № „Сял. Нівы“. № 19 „Сял. Нівы“ Вам пасланы.

Каліне: Вашаю стацьцю надрукуем у наступным нумары. Вы можаце пісаць, дык пішыце!

Гр. Я. Ласёнак у Друі: Газету Вам пасылаем. Грошай крыху пачакаем. Калі ня зможаце заплаць за газету адзін, дык злажэцеся некалькі, але плаціць мусіце, бо мы ня маем магчымасці пасылаць дарма.

Сялянам вёскі Дамуці Лынтупскай вол.: Вельмі цешымся, што Вы ўпорна дамагаецеся роднай школы. Што будзе магчыма, у гэтай справе зробім і Вам накажам. Ня можама пакуль што нічога памагчы Язэпу Масьцяніцы, бо Вы не напісалі за што ён сядзіць у турме. Навішчыце аб гэтым.

Гр. Карніловічу з Дамуць: Верша Вашага друкаваць ня будзем: пішэце, што ў Вас чуваць.

Гр. Пётры Пятрашкі з Вопсы: Вы мыліцеся аб асобе аўтара карэспандэнцыі, Ваш ліст астаецца ў нас.

Гр. Мірскаму-Гуменскаму: „Як рабілася гісторыя Польшчы“—слабавата, дык ня будзе друкавацца. „Забастоўку на сялянскі рахунак“ можа выкарыстаем.

Гр. Васілю з Закуцьця: Ваша стацьця „Як глядзіць правінцыя на справу...“ добрая і зь яе відаць, што Вы добра разьбіраецеся ў нацыянальных адносінах у нашым краю, але ў гэты момэнт я надрукаваць ня можама. Працуйце ў кірунку згодным із Вашай стацьцёй, але ціха, без крыку. Зьвярнеце ўвагу на наш „Гаспадарскі адзядзел“.

Гр. Мікола Іль-іч із Прагі: Ня друкавалі дагэтуль Ваше стацьці дзеля таго, што цяжка было прачытаць. Пішэце чытальней!

1926—1927 школьны год.

ВІЛЕНСКАЯ БЕЛАРУСКАЯ ГІМНАЗІЯ.

Васьмёклясовая гімназія гуманістычнага тыпу з беларускаю выкладаваю моваю.

АДКРЫТА ПРЫЙМО заяваў у I, II, III, IV, V і VI кл., а ў VII і VIII кл. могуць быць прыняты толькі тых, хто вучыўся ў іншых беларускіх гімназіях у адпаведных клясах. Прыймаюцца хлопцы і дзяўчаты.

УВАГА: Тых вучні, якія жадаюць перавясціся ў Віленскую Беларускаю Гімназію з іншых не беларускіх гімназіяў, павінны трымаць экзамен з беларускай мовы, гісторыі і географіі Беларусі у аб'ём папярэдніх клясаў.

ВЕК ПАСТУПАЮЧЫХ: У I-ую кл. ад 10-цёх да 13-цёх г., у II-ую—ад 11-цёх да 14-цёх год, ў III-цюю—ад 12-цёх да 15-цёх год, у IV-ую—ад 13-цёх да 16-цёх год, у V-ую—ад 14-цёх да 17-цёх год, у VI-ую—ад 15-цёх да 18-цёх год.

УСТУПНАЯ ПЛАТА: у I-ую кл.—2 зал., у II-ую—3 зал., у III і IV ую кл.—5 зал., у V і VI-ую—7 зал., у VII-ую—10 зал. і ў VIII-ую—15 залатовак.

ПЛАТА ЗА НАВУКУ: У I-ай кл.—15 зал., у II-ой—25 зал., у III-й—30 зал., у IV-ай—35 зал., у V-ай—50 зал., у VI-ай—65 зал., у VII-ай—80 зал. і ў VIII-ай—100 з. У ПАЎГОДКІ.

Заявы аб паступленьні ў Гімназію прымаюцца штодзённа (апрача суботаў і сьвят) ад 9-ай да 1-ай гады. Можна пасылаць заявы і поштай.

УВАГА: Да заявы трэба далучыць мэтрыку аб нараджэньні, пасьведчаньне доктара аб прышчэпе воспы, дакумэнты аб папярэдняй адукацыі паступаючага і уступную плату.

Пачатак уступных экзаменаў — 30-га жніўня.

Прыймо ў першыя шэсьць клясаў будзе працягнута толькі да 1-га кастычніка.

Праграмы высылаюцца па атрыманьні 30-ці грошаў (паштковымі маркамі).

Пры Гімназіі для жадаючых будзе ІНТЭРНАТ з платой па 40 зал. у месяц. Для тых вучняў (з інтэрнату), якія будуць добра вучыцца ў працягу I-х паўгодкаў, карыстаньне інтэрнатам — БЯСПЛАТНАЕ.

Дырэкцыя.

Адрэс: м. Вільня, Вострабрамская вул. № 9.

Шукаю брата Міхала Міцькі,

каторы жыве ў Чэхаславаччыне. Ведаючых што-колечы аб ім, прашу накіраваць мне на адрэсу: Лук'ян Міцька, пошта Веліца, Маладэчанскага п. (раней Ашмянскага), вёска Рэдзькі, або ў Рэдакцыю „Сял. Нівы“.

Стыпэндый для беларускіх вучняў.

(Паведамленьне).

Таварыства Беларускае Школы ў Вільні, якое ўтрымляе Віленскую Беларускаю Гімназію, гэтым даводзіць да ведама беларускага грамадзянства, што ў наступным 1926—1927 школьным годзе пры выш азначанай гімназіі адкрываюцца 15 стыпэндіяў для бяднейшых, але здольных да навукі вучняў — хлопцоў. Стыпэндый забяспечвае поўнае ўтрыманьне: кватэру, ежу, адзёцьце і плату за навуку.

Адначасна Т-ва зьвяртаецца на мясцох да беларускае інтэлігенцыі і нагул сьведомага беларускага грамадзянства з просьбай, каб падалі весткі аб здалейшых беларускіх бедных дзецях—хлопцох і сіротах, якія ня могуць вучыцца на свой кошт, а іх бацьком і аякуном растлумачыць і парадзіць, каб аддавалі сваіх дзяцей у навуку на стыпэндый ў Віленскую Беларускаю Гімназію.

Аб агульных варунках прыёма ў гімназію зьмешчана ў абвешчаны Дырэкцыі Беларускае Гімназіі, куды трэба скіраваць і заявы аб прыёме на стыпэндый.

Галоўная Управа

Т-ва Беларускае Школы.

Вільня, 3.VIII. 1926 г.

Віленская 12.

22-га жніўня сёл. г. у Барадзенічах адбудзецца

ВЕЧА беларускіх паслоў

к. А. Станкевіча і Б. Рагулі.

НАВАГРАДЗКАЯ

Беларуская 8-мі кл. Гімназія

прырода-матэматычнага тыпу

даводзіць да ведама грамадзянства, што прымовыя экзамены вучняў на 1926—1927 школьны год у-ва ўсе клясы Гімназіі адбудуцца ад 1-га да 10-га верасня.

Заявы аб дапушчэньні дзяцей да экзаменаў падаюць іх бацькі, або аякуны.

Да заявы трэба далучыць:

- 1) Мэтрыку аб нараджэньні вучня;
- 2) Пасьведчаньне доктара аб прышчэпе воспы;
- 3) Дакумэнты аб папярэдняй адукацыі, калі паступаючы вучыўся ў якой школе.

Жадаючыя паступіць у 8-ю класу, або перавясціся з іншай гімназіі ў гэтую класу, павінны зьвярнуцца з просьбаю „Do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Białostockiego w Białymstoku“ аб дазволе, прылучыўшы да падаваньня вышэй абазначаных дакумэнты.

Заняткі ў гімназіі пачнуцца 1-га верасня.

Навука ў першай клясе бясплатна.

Дырэкцыя.